

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Iure Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De Clericis non residentibus. Consilium CCX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98691](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98691)

vel massa, quæ postea alteri novæ distributioni subijciatur inter omnes omnino Canonicos: quæ sanè si considerabilis esset, & reverà sic fieri deberet, nulla esset ratio, cur in ea non deberet servari idem modus, qui in prima distributionum assignatione; ob id, quòd, ut diximus, stante illa Illustrissimorum Dominorum Cardinalium interpretatione in distributionibus, plus deserviendo lucrari debeant, qui plus ad massam distributionum conferunt, & distributionum nomen & jus non evadant, quæ negligentibus detrahuntur. Graduati itaque in defectibus perinde obtinebunt feseuparium illud commodum, ut in prima distributionum assignatione facta pro numero omnium & singulorum Canonicorum, divinis præfentes interesse possunt.

Iustiorum dubitationem & perplexiorem resolutionem habet, quod quaeritur de conferenda etiam per hos Graduatos ultra communem præbendam Ecclesiæ Audomarenensis dimidia duarum præbendarum suppressæ Ecclesiæ Morinensis dictis graduatis specialiter in dotem assignatarum; an illa quoque communi distributioni subijciatur, sic saltem, ut ex illa graduati feseupulum accipiant; an verò illius separata sit facienda distributio inter solos graduatos, nullà illius parte communicatà non graduatis; quasi scilicet graduati ad has duas præbendas soli vocati pro conjunctis in illis habeantur, & cum de jure accrescendi aut non decrescendi quaeritur, sibi invicem, nullo verò modo non graduati ipsi partem faciant? d. §. ubi autem & §. fin. vero quidam in d. l. i. c. de caduc. tollen. Quod sanè stante dictà interpretatione probabilitatem habet; cum non ad quotas tantum ipsarum præbendarum respicere videatur illa interpretatio, hoc est ad dimidiam præbendam, sed ad rem ipsam, hoc est ad quantitatem collatorum, per hæc verba, *Qui plus conferunt etiam pro rata eius quod conferunt lucentur*: ita ut, cum ex his duabus separatis præbendis graduati etiam ad distributiones conferant; alij verò tantum ex præbendis tam graduatis quam ipsis communibus, ex potestate illorum verborum graduati eo respectu plus percipere debeant. Quod fiet commodissimè ratione, si dimidia illarum duarum præbendarum convertetur ad peculiare distributiones pro solis graduatis; minus expedita, si aliquantò plus incerta aliqua quantitate proportionabiliter ex his collatis contributionibus Graduatis assignabitur & relinquatur, vel ex communi omnium consensu, vel secundum decretum Concilij Tridentini, sess. 21. c. 3. & sess. 22. cap. 3. ex auctoritate Episcopi. Si neutrum succedere vel obtineri poterit, consultissimum fore putamus, vel suam Sanctitatem, vel iterum dictam Illustrissimorum Dominorum Cardinalium congregationem super hac difficultate consulere; per quos expedite resolvetur, quis sit modus per Bullam erectionis huic contributioni & distributioni præscriptus, tam quoad communes, quam illas duas dotales præbendas.

De Clericis non residentibus.

S V M M A R I V M.

Canonicorum portiones an æquales esse debeant.

1. Distributio inter Canonicos an æqualis esse debeat.
2. Optio præbendarum.

CONSILIVM CCX.

IN Bulla Apostolica erectionis Ecclesiæ Cathedralis Groeningæ hæc continentur verba, *Et ut idem episcopus suam Ecclesiam personis, ut decet Cathedralē, eruditis & ad iurisdictionem inibi exercendam, ceteraq; munera obeunda idoneis debite instructam habeat, unum apud Esens, & in eius Dominio ordinis s. Augustini Canonicorum Regularium, hæreticorum malitiā penitus desolatam, & profanatum: & aliud s. Mariæ in Vitiemera, prope Lam, dicti Cisterciensis vel alterius ordinis monasteria, &c. mensæ Capituli dictæ Ecclesiæ Groeningensis seu massæ communi pro decem Canonicatum & totidem præbendarum, ut infra dicitur, affectuum dotibus applicamus & appropriamus: & paulò post, Nec non decem Canonicatus & decem præbendas huiusmodi ac omnes & singulas meliores, seu pinguioribus cappellaniis sive vicariis in dicta Ecclesia consistentes: quas videlicet idem Episcopus ad hoc dixerit eligendas seu deputandas: salvo tamen cuique iure suo illas conferendi, vel ad illas præsentandi, ex nunc prout ex tunc, & e contra postquam deputata fuerint in totidem Canonicatus & præbendas eiusdem Ecclesiæ auctoritate & tenore presentium perpetuo erigimus & instituimus: nec non fructus, redditus, proveniunt, iura, obventiones, emolumenta, & alia bona vicariarum & cappellaniarum in Canonicatus & præbendas erectarum, huiusmodi eorundem Canonicatum & præbendarum massæ communi iuxta eiusdem Episcopi dispositionem, etiam perpetuo concedimus & assignamus.* Ex his verbis movetur quaestio, an decem Canonicis, quorum Canonicatus & præbendæ ex decem melioribus seu pinguioribus cappellaniis seu vicariis erecti sunt, partem faciant in bonis dictorum duorum Monasteriorum pro dotibus, uti præfertur, mensæ capitulari seu massæ communi appropriatis; ita ut omnium Canonicatum & præbendarum una massa sit communis constituta ex bonis dictorum duorum Monasteriorum, & ex bonis decem meliorum seu pinguiorum cappellaniarum seu vicariarum? t. Aequum enim videtur, ut quemadmodum præbendæ care non debet, qui in Canonicum est receptus, c. Relatum in fin. De præben. æqualis sit distributio inter eos, qui eundem nominationis, qualitatē, ac conditionis titulum habent, & unus Capituli ex quo sunt fratres, c. cum M. serranenſis de consuet. & ibi canon. cum inæqualitas discordiarum semina habeat, & invidiam excitet, arg. l. inter filios C. fam. ere. c. e. Cum omnes de consuet. Marcus Mantua consil. 31. In presentia. ubi. 3.

Ceterum tenor prædictorum verborum per se manifestus, aliam sententiam & intellectum habet. Manifestum enim est, bona dictorum Monasteriorum non simpliciter & absolute mensæ Capitulari & massæ communi, sed restrictè & limitè mensæ capitulari & communi massæ pro decem Canonicatum & totidem præbendarum, ut infra dicitur, affectuum dotibus esse applicata: ita ut hæc communitio & applicatio non possit omnibus, hoc est, viginti

Kk 4

Ca-

Canonicatibus & præbendis dici ex æquo affecta; ut nec è diverso bona dictarum capellaniarum seu vicariarum simpliciter sunt assignata mensæ Capitulari, sed restrictè huiusmodi eorundem canonicatum & præbendarum massa communis. Sic quod in hoc Capitulo constitutæ sunt duæ massæ: prior ex bonis dictorum Monasteriorum pro noviter erectis decem Canonicatibus & præbendis; posterior ex bonis capellaniarum & vicariarum pro alijs decem Canonicatibus & præbendis transformatis ex decem melioribus seu pinguioribus capellanijs seu vicarijs Parochialis Ecclesiæ S. Martini Groeningensis. Vnde cum verborum nulla sit ambiguitas in eorum clara luce, dubitationi quoque aut interpretationi circa Pontificis conjecturam mentem nullus potest superesse locus, l. *Constitutus* §. cum ita in fine De verb. oblig. Neque inconvenientis est, ut in eodem Capitulo, quamvis ex æquo omnes sint Canonici, inæqualis sit præbendarum distributio seu dotatio, & uni Canonico plures, quàm alteri, attributi & assignati fructus, c. Si pluribus De præben. lib. 6. & una præbenda sit aliâ melior, c. Statutum & ibi gloss. De maior. & obed. * nam & in multis Ecclesijs recepta est consuetudo optandi meliores præbendas, cum vacant, derelictis tenuioribus, c. fin. De consuet. lib. 6. Cum alioquin in dicta Bulla non obscure conspiciatur & deprehendatur causa, cur his primis decem pinguius provideatur: quia scilicet prima illarum Episcopo, aliæ novem tribus Theologis, tribus Canonis, & tribus graduatis nobilibus sint affectæ, ac onere & titulo dignitatum condecoratæ; ut meritis in illis seculariter pro modo oneris, modus quoque præmij sit constitutus. Quæ consideratio per se facile potest omnem invidiam avertere, & decem alios Canonicos intra cancellos suæ massæ ex bonis dictarum capellaniarum seu vicariarum constare continere.

De Clericis non residentibus.

SUMMARIVM.

Distributiones quotidianæ an æquales esse debeant. Episcopus an ob plures Canonicatus & præbendas mensæ Episcopali applicatos plures distributiones percipere debeat.

1. Argumentum à minore ad maius.
2. Distributiones quotidianæ non computari inter fructus beneficiorum.

CONSILIUM CCXI.

AD commodiorem resolutionem questionis propositæ admodum expediret scire, quæ nam hæcenus fuerit observata forma in distributionibus quotidianis, & an in ijs percipiendis persona Reverendissimi Episcopi Iprensis in quadruplici qualitate representata fuerit, & quadruplicem portionem perceperit; unam ratione Canonicatus & præbendæ, cujus respectu est Capitularis; & alias tres ratione trium suppressorum Canonicatum & præbendarum mensæ Episcopali applicatorum, an verò in illis hæcenus alijs Canonicis adequatus fuerit; huiusmodi enim alteruter usus & modus distributionis si jam per decem annos observatus & continuatus fuit,

pro interpretatione dictæ Bullæ accipiendus esset: cum ab his, quæ ex ulu certam interpretationem acceperunt, non sit facile recedendum, l. *Minime* De leg. c. 1. in verb. Iuxta Ecclesiæ consuetudinem De cler. non resid. lib. 6. Cæterum si hæc res nullo præiudicio huiusmodi interpretationis aut observationis premitur, omniaque adhuc integra sunt, videtur nobis Reverendissimi Episcopi conditionem in quotidianis distributionibus nihilo esse maiorem aut privilegiationem, quàm est aliorum Canonicorum, Felinus & Guido Papa in c. Cum olim ne sent. & re iud. ideo quòd in Bulla erectionis personæ solius Decani ius præcipuum, quod scilicet duplicem portionem in distributionibus in choro percipiat, attribuat: id enim evidens est argumentum contrariæ voluntatis in alijs; quia quod uni specialiter attribuitur, alijs denegatum videtur, nec ad alios extendi debet, l. *Quod vero* l. ius singulare De leg. c. Quæ à iure De regul. iur. lib. 6. ne quidem ex majoritate rationis. * ut nec à minore ad maius rectè ducitur argumentum in his, quæ specialem habent concessionem, Nicolaus Everardi præses in loco à minori; sed quod specialiter uni concessum invenitur, alteri negatum censetur, c. *Quod alicui* gratis De reg. iur. lib. 6. Potissimum quia in eadem Bulla Domino Episcopo in suffragijs seu votis electionum, nulla comperitur attributa prerogativa sed expresse redactus ad equalitatem cum alijs; excepto solo calu paritatis votorum seu suffragiorum. Quod etiam evidenter percipitur ex eo, quòd per eandem Bullam omnium præbendarum proventus recipiantur dividi in duas æquales partes; quarum altera destinari & impendi debeat pro quotidianis distributionibus his solis, qui divinis officijs in choro deservierint; ex quibus si Episcopo quadruplex portio attribueretur, magna committeretur inæqualitas, si non etiam injuria fieret alijs Canonicis; præsertim quòd ex altera parte non sit verosimile Dominum Episcopum velle, ut trium suppressarum mensæ Episcopali unitarum præbendarum fructus ad hanc quoque distributionem pro medietate applicentur. Quemadmodum nec hoc verosimile est, in hac translatione & unione Canonicatum & præbendarum pridem Ecclesiæ Morinensis ad novam Ecclesiam Iprensensem facta, servatam esse illam priorem observationem distributionum, quæ olim in Ecclesia Morinensi esse solebat; sed in unam massam coniectis omnibus bonis, quæ ex divisione bonorum Episcopatus & Ecclesiæ Morinensis, partim Regno Franciæ, partim inferiori Germaniæ attributa sunt, unam illorum, quatenus huic Ecclesiæ Iprensi attributa sunt, factam esse massam, omniaque illa sic debere haberi, quasi unius generis & per omnia conformia, distributionum quotidianarum pristina illâ formâ mutatâ in hanc novam, quam præscribit hæc Bulla; ut scilicet omnium præbendarum proventus in duas partes dividantur; & altera illorum pro grosso præbendarum sit, altera pro distributionibus quotidianis.

Nec est verosimile Pontificis dismembrantis, suppressantis, & unientis illam fuisse mentem, ut præter hanc novam distributionum ordinationem, vetus quoque illa, cujus olim usus fuerat in Ec-